

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6To/28/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7921010118
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slovinský
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2021:7921010118.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Slovinského a sudcov JUDr. Mareka Dudíka a JUDr. Anny Kohutovej, v trestnej veci proti obžalovanému U. O., pre prečin porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods.1 Tr. zák., na neverejnom zasadnutí konanom dňa 30. novembra 2021, o sťažnosti okresného prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Trebišov zo dňa 31.5.2021, sp. zn. 3T/22/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. z a m i e t a sťažnosť okresného prokurátora.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 241 ods. 1 písm. b) Tr. por. s poukazom na § 214 ods. 1 Tr. por. trestnú vec obvineného U. O. , nar. X.X.XXXX v Rade, trvale bytom F., C. XXX/XX, týkajúcu sa skutku právne kvalifikovaného ako prečin porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť tak, že

- v presne nezistenom období do 14.10.2020 dal vykonať výrub celkovo 3 ks drevín, a to topol' (rod Populus) v katastrálnom území obce Rad, okres Trebišov na parcele KN-E č. 627/7 na území s druhým stupňom ochrany, a to bez súhlasu príslušného orgánu ochrany prírody, a to Okresného úradu Trebišov, Odbor starostlivosti o životné prostredie, M. R. Štefánika 32, 075 01 Trebišov, čo je v rozpore so všeobecne záväznými právnymi predpismi na ochranu prírody a krajiny v zmysle § 47 ods. 3 zák. č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, čím takto nepovoleným výrubom drevín bola vyčíslená spoločenská hodnota vyrúbaných drevín Štátnou ochranou prírody SR, Správa Chránenej krajiny Latorica so sídlom ul. J. Záhorského č. 1760/1, Trebišov v rozsahu 5.942,- € a bola spôsobená majetková škoda spoluvlastníkovi parcely KN-E č. 627/7 v k.ú. Rad v rozsahu 130,50 €, p o s t ú p i l Okresnému úradu Trebišov na prejednanie veci ako priestupku.

Proti tomuto uzneseniu podal okresný prokurátor v lehote sťažnosť, ktorú odôvodnil tým, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky na takýto postup súdu.

V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že vzhľadom na právnu argumentáciu a samotné rozhodnutie okresného súdu a jeho odôvodnenie, okresný súd mal za to, že obžalovaný sa dopustil skutku, ktorý sa mu kladie v obžalobe za vinu, ale že však z titulu § 10 ods. 2 Tr. zák. je jeho závažnosť nepatrná, a preto nie je trestným činom.

Z vykonaného vyšetrovania je zrejmé, že výrubom boli dotknuté stromy, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území s 2. stupňom ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, pričom v zmysle § 47 ods. 3 citovaného zákona sa vyžaduje na výrub drevín a súvislých krovitých porastov súhlas príslušného štátneho orgánu.

Nie je možné opomínať dôležitú skutočnosť, že stromy, kry a trávnaté plochy sú prirodzeným regulátorom pôdnej i vzdušnej vlhkosti. Pôda pod stromami nezamŕza natoľko, ako na voľnom priestranstve, má lepšie zloženie a fyzikálnu štruktúru. Súčasne je ich význam nenahraditeľný v tom zmysle, že zlepšujú ovzdušie - stromy produkujú kyslík a pohlcujú oxid uhličitý. Vďaka veľkej listovej ploche dokážu výrazne zvyšovať obsah kyslíka vo vzduchu. Zároveň stromy pôsobia ako filter viažuci polietavý prach, oxidy síry a dusíka, oxid uhoľnatý a iné škodliviny v ovzduší. Jeden listnatý strom vyprodukuje za plného osvetlenia zhruba tisíc litrov kyslíka za deň. Zmierňujú a zlepšujú klímu - stromy vyrovnávajú teplotné extrémny, zmierňujú horúčavy, regulujú teplotu a vlhkosť vzduchu. Ovplyvňovanie mikroklimy závisí aj od množstva vysadených stromov. Niektoré dreviny uvoľňujú do svojho okolia silice (tzv. fytoncidy), ktoré ničia choroboplodné zárodky. V lete stromy ochladzujú svoje okolie lepšie a efektívnejšie než akékoľvek klimatizačné zariadenie. Maximálne teplotné rozdiely medzi plochami so stromami a bez stromov dosahujú 6 - 9°C. Kolobeh sa uzatvára v noci, kedy sa táto energia uvoľňuje a prostredníctvom kondenzácie vznikne rosa. Preto pod stromami môžeme cez deň namerať až o 3 °C nižšiu teplotu než v okolí, v noci naopak teplotu o tri stupne vyššiu. Znižujú hluk a veternosť - stromová zeleň pohlcuje hluk a výrazne spomaľujú rýchlosť vetra. Listnaté stromy pohlcujú 26% zvukovej energie a 74% odrážajú a rozptyľujú.

Zlepšujú pôdne podmienky - korene stromov zlepšujú vlastnosti pôdy a pozitívne vplyvajú na jej tvorbu. Prispievajú k ochrane pred deštruktívnymi činiteľmi, eróziou a zosuvmi. Vnikajú do skalného alebo zemitého podlažia, uľahčujú vsakovanie vody, obohacujú pôdu o humusové a iné biogénne látky. Odpad (listy, ihličie, konáre, kôra a. i.) je životným priestorom pre množstvo druhov pôdnych živočíchov, ktoré robia pôdu živou a úrodnou. Zadržávajú vlahu - stromy, svojimi koreňmi viažu vodu v pôde, fungujú ako "špongia", vodu pri daždi naviažu a potom pomaly opäť vpúšťajú. Stromy ťahajú na jar zo zeme stovky, veľké stromy vo vlhkých pôdach dokonca cez tisíc litrov vody. Zvyšujú biodiverzitu - stromy sú domovom pre mnoho druhov vtákov, rastlín, živočíchov, húb a hmyzu. Existujú druhy viažuce sa len na určitý druh stromu, vekovú kategóriu, príp. štádium rozkladu dreva, preto viac stromov a viac druhov stromov zvýši diverzitu živých organizmov, čím sa zvýši rovnováha v prírode. Veľmi dôležité je tzv. mŕtve drevo, či už padnuté alebo stojace, ktoré býva často biotopom vzácných a ohrozených druhov. Prírodné lekárne - listy, kvety, v niektorých prípadoch i kôra mnohých drevín sú liečivé a nápomocné pri mnohých ochoreniach.

Vzhľadom na uvedený význam drevín zvlášť s prihliadnutím na oblasť, ktorá patrí do druhého stupňa ochrany, nie je možné posudzovať svojvoľný výrub stromov bez príslušného oprávnenia z hľadiska závažnosti za nepatrný, ale práve naopak, z pohľadu dotknutia Trestným zákonom chráneného záujmu za skutočne závažný. Súd správne poukázal na to, že práve spoločenská hodnota vypílených stromov je určujúca nielen z hľadiska rozsahu činu, ale aj v otázke, či v prípade výrubu stromov v rozpore s právnymi predpismi na ochranu prírody a krajiny ide alebo nejde o trestný čin podľa § 306 Tr. zákona. Aj v prípade, ak by sa pripustilo, že vyčíslená spoločenská hodnota vo výške 5.942,- € úplne nezodpovedá - vzhľadom na stav vyrúbaných drevín - skutočnej výške spoločenskej hodnoty, len sotva možno predpokladať, by v danom prípade táto bola nižšia, než ju predpokladá skutková podstata trestného činu podľa § 306 ods. 1 Tr. zák. Rovnako, ako je vyššie uvedené, aj padnuté stromy sú významným útočiskom pre živočíšne druhy žijúce v Chránenej krajinej oblasti Latorica.

Z vyššie uvedených dôvodov preto nemožno súhlasiť s napadnutým rozhodnutím Okresného súdu Trebišov z 31.05.2021 a nemožno mať za to, že skutok, ktorý je kladený obvinenému v obžalobe za vinu, nie je trestným činom s poukazom na § 10 ods. 2 Tr. zák.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je zřejmé, že konaním obvineného bol spáchaný trestný čin porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Tr. zák. a preto neboli splnené podmienky na to, aby Okresný súd Trebišov trestnú vec proti obvinenému U.W. O..

V písomnom vyjadrení k sťažnosti prokurátora obžalovaný uviedol, že Okresná prokuratúra v Trebišove podala obžalobu na jeho osobu a tvrdí, že sa dopustil skutku tak, že v presne nezistenom období do 14.10.2020 mal vykonať výrub celkovo 3 ks drevín, a to topoľ (rod. Populus), v k.ú. Rad, okres Trebišov na parc.č. KNE Č. 627/7 na území s II stupňom ochrany, a to bez súhlasu príslušného orgánu ochrany prírody a to Okresného úradu Trebišov, Odbor starostlivosti o životné prostredie, M R. Štefánika 32, 075 01 Trebišov, čo malo byť v rozpore so všeobecne záväznými predpismi na ochranu prírody a krajiny v zmysle § 47 ods. 3 Zák. č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, čím takto nepovoleným výrubom drevín bola vyčíslená spoločenská hodnota vyrúbaných drevín Štátnou

ochranou prírody SR, Správa chránenej krajinej oblasti Latorica, so sídlom J. Záhorského 1760/1, Trebišov v rozsahu 5942,- EUR a mala byť spôsobená majetková škoda spoluvlastníkovi parcely KNE Č. 627/7 v k Ú. Rad v rozsahu 130,50 EUR.

Okresný súd Trebišov uznesením č.k.: 3T/22/2021 zo dňa 31.05.2021 vec postúpil Okresnému úradu Trebišov na prejednanie vecí ako priestupku. Proti tomuto uzneseniu Okresná prokuratúra podala sťažnosť a domáha sa zrušenia napadnutého uznesenia OS Trebišov v celom rozsahu a vrátenia veci súdu na nové konanie a rozhodnutie vo veci.

Obvinený U.V.L.Z.U.V. O.F.L.Z.G. je toho názoru, že Okresný súd v Trebišove správne a v súlade so zákonom rozhodol, keď skutok kvalifikuje ako priestupok a nie ako prečin porušovania ochrany stromov akrov podľa § 306 Tr. zák. prihliadajúc na stupeň závažnosti činu v zmysle § 10 ods. 2 Tr. zák..

Obvinený poukázal na to, že v priebehu konania nebolo preukázané, že dal vyrúbať stromy v počte 3 ks, ale len 2 kusy stromov boli vyrúbané a vzhľadom k tomu, že tretí strom bol zlomený a ležal na zemi, tak tento bol len čiastočne odpílený, aby v takomto zlomenom a spadnutom stave nespôsobil poškodenie tohto okolia. Už ani z toho dôvodu nemôže byť spoločenská hodnota vyrúbaných topoľov taká, ako bola vyčíslená. Správne rozhodol súd vo veci, keď za daného skutkového stavu zohľadnil, že sa jednalo len o náletové dreviny, nakoľko tieto stromy vysadené neboli a nachádzali sa na pozemku obvineného a vzhľadom na ich zlý technický stav a na tú skutočnosť, že bránili riadnemu užívaniu poľnohospodárskych pozemkov, ktoré obhospodaruje obvinený a poukazujúc aj na tú skutočnosť, že stromy ohrozovali poľnohospodársku techniku aj pracovníkov, ktorí vykonávali poľnohospodársku činnosť na týchto pozemkoch, bolo nutné ich odstránenie. Predložená fotodokumentácia v spise svedčí o tom, že sa jednalo o stromy vyschnuté v schátralom stave, ktoré už neboli životaschopné a predstavovali len nebezpečie na osoby vo svojom okolí, lebo veľké stromy dreva padali z tých stromov, ohrozovali okolie a bránili riadnej poľnohospodárskej činnosti.

Obvinený mal za to, že prokuratúrou tvrdené kvalitatívne prínosy stromov pre okolie sú len všeobecné formulácie, lebo v tomto konkrétnom prípade sa jednalo o stromy, ktoré neboli životaschopné, jeden bol úplne zlomený a spadnutý a ostatné boli vyschnuté, preto nemohli prispieť k zlepšeniu životného prostredia tak, ako sa to uvádza v sťažnosti proti napadnutému rozhodnutiu súdu.

Nejedná sa o žiadne výnimočné dreviny, lebo v okolí sa nachádza viac takýchto stromov a ich spoločenská prospešnosť nie je taká, ako je to uvedené v sťažnosti okresnej prokuratúry.

Obvinený mal za to, že v danom prípade bolo namieste uplatniť ustanovenie § 10 ods.2 Tr.zák. skutok posúdiť ako priestupok a nie prečin podľa § 306 Tr. zák. prihliadajúc na nízky stupeň závažnosti tohto činu.

Obvinený poukázal na to, že stromy sa nachádzajú pri jeho poľnohospodárskych pozemkoch, kde vykonáva poľnohospodársku činnosť v chotári, v mimo zastavanej časti obce a ich existencia nie je žiadnou vzácnosťou a neslúžili na žiaden špeciálny účel. Išlo o náletové dreviny.

Poukazujúc na všetky tieto okolnosti obvinený mal za to, že súd rozhodol vo veci v súlade so zákonom a v danom konkrétnom prípade sťažnosť Okresnej prokuratúry nie je dôvodná proti uzneseniu súdu o postúpení veci na konanie o priestupkoch v rámci pôsobnosti Okresného úradu v Trebišove.

Krajský súd na neverejnom zasadnutí na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 ods. 1 Tr.por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce výroku napadnutého uznesenia a po zvážení všetkých okolností významných pre rozhodnutie dospel k záveru, že sťažnosť okresného prokurátora nie je dôvodná.

Krajský súd zo spisového materiálu zistil, že v zmysle § 241 ods. 1 písm. b) Tr. por. s poukazom na § 214 ods. 1 Tr. por. Okresný súd Trebišov postúpil trestnú vec obvineného U. O., týkajúcu sa skutku právne kvalifikovaného ako prečin porušovania ochrany stromov a krov podľa § 306 ods. 1 Tr. zák. Okresnému úradu Trebišov na prejednanie veci ako priestupku. Zabezpečené dôkazy nachádzajúce sa v spise preukazujú, že sa stal skutok, ktorý je predmetom obžaloby. Obvinený U. O. požiadal svojho brata M. O., aby odstránil dva ks starých vyschnutých stromov na pozemku, kde vykonáva poľnohospodársku činnosť, sú bez konárov a ohrozujú prostredie v okolí, kde hospodári s rôznymi mechanizmami. Stromy boli na pol spadnuté, opierali sa o ďalšie stromy a boli vychýlené nad obrábanú pôdu. Tretí strom bol polámaný asi vo výške jedného metra a v tejto výške ho mal odpíliť. Súčasne mal odpratať časti stromov, aby neohrozovali okolie. Stromy ohrozovali osoby pracujúce na týchto pozemkoch a hrozilo, že môžu poškodiť aj poľnohospodárske stroje, a preto obvinený konal v núdzi. Domnieval sa, že na výrub týchto stromov nepotrebuje žiadne povolenie.

Súčasťou spisu sú aj fotografie narezaného dreva pňov po vypílených stromoch, ako aj listinné dôkazy týkajúce sa osoby obvineného, kde je uvedené, že v mieste bydliska má dobrú povesť a doposiaľ nebol súdne trestaný.

Krajský súd má zato, že dôvody uvedené v rozhodnutí Okresného súdu Trebišov sú presvedčivé a zákonné a tieto si v celom rozsahu osvojuje. Bolo preukázané, že obvinený U. O.Á. dal vypíliť stromy z dôvodu ochrany poľnohospodárskych pracovníkov a strojov pre ich celkovo nevyhovujúci stav. Obrana obvineného nebola nijako a ničím vyvrátená. Podstatný je aj stav vypílených stromov (topoľov) a tento vôbec nebol zohľadnený ani pri stanovení spoločenskej hodnoty. Správne konštatoval okresný súd, že hodnota stromov je podstatná, či ide o trestný čin porušovaní ochrany stromov a krov podľa § 306 Tr. zák. (pri súčasnom zohľadnení stupňa závažnosti činu podľa § 10 ods. 2 Tr. zák.), pričom išlo o nepatrnú závažnosť a nešlo o trestný čin. Vyslovený právny názor súdu je záväzný pre okresný úrad a nemôže ho opätovne postúpiť okresnému súdu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a sťažnosť okresného prokurátora zamietol.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.